

“Dat is het ergste: aan je kinderen vertellen dat je kanker hebt”

Op 5 november 2008 kreeg Esther Smid de diagnose borstkanker. Al tijdens haar behandeling schreef ze aan wat later haar boek *Gewoon pech* zou worden. *Als je moeder borstkanker heeft*, is de ondertitel.

Tekst: Florentijn van Rootselaar | Beeld: Ron Zwagemaker

Hoe was het voor uw dochters, een moeder met borstkanker?

“Mijn dochters Luna en Swaan waren 9, oud genoeg om te weten dat je aan kanker dood kunt gaan. Mijn vriend en ik vertelden alles over de ziekte, ook over ons verdriet. We wilden open zijn, anders gaan kinderen maar fantaseren en de fantasie is vaak erger dan de werkelijkheid – dat schrijf ik ook in mijn boek. Luna en Swaan zijn een tweeling, maar ze gingen heel verschillend met de ziekte om: de een maakte schema's van de chemo's en bestralingen, om grip te krijgen. De ander zocht naar geborgenheid, bij een grote knuffel die ze ook mee naar school nam; hij zat zelfs in de kring. Die twee manieren om ermee om te gaan, komen terug in mijn boek, je kunt er bijvoorbeeld schema's in maken.”

Hebt u ook hulp gezocht voor uw kinderen?

“Niet echt, je bent alleen maar bezig met heen en weer rijden naar het ziekenhuis, daar heb je geen tijd voor. Wel zijn ze een keer of zes bij een creatief therapeut bij ons in het dorp - Vreeland, onder de rook van Amsterdam - geweest. Het was voor hen heel belangrijk om een eigen wereld te hebben, waarin aandacht was voor hun gevoelens.”

Waarom schreef u uw boek?

“Na de bestralingen, nog geen jaar na de diagnose, begon ik echt aan mijn boek te werken, een boek dat ik graag voor mijn eigen kinderen had willen hebben tijdens mijn

ziekte. Het biedt veel informatie en het staat vol met dingen die je kunt doen als kind. Mijn ene dochter maakte de illustraties, de andere las met me mee. Zo gingen we er weer doorheen, door die periode van ziekte.”

Wordt uw boek veel gebruikt?

“In het Alexander Monroziekenhuis – het borstkankerziekenhuis in Bilthoven – krijgen alle vrouwen met kinderen vanaf 8 jaar het boek. En als je het samen leest, na de behandeling, draagt het bij aan de verwerking, want je hebt toch een soort trauma samen. Trainers van Mammorosa in Den Haag gebruiken het boek om voorlichting te geven aan allochtone vrouwen met borstkanker.”

Hebt u nog een aanbeveling voor artsen?

“Aandacht voor de sociaal-emotionele kant van de ziekte is belangrijk. De chirurg die ik aanvankelijk zou krijgen was heel zakelijk. Terwijl mijn vrouwelijke oncoloog na de diagnose vroeg of ik kinderen had. Zij begreep heel goed dat dat het ergste is: aan je kinderen vertellen dat je kanker hebt. Natuurlijk heeft een arts geen tijd voor lange gesprekken hierover, maar alleen die vraag is genoeg, dat kost nauwelijks tijd.”

Hoe gaat het nu met u, zo'n zes jaar na de diagnose?

“Tijdens de behandeling ben je alleen maar bezig met overleven. Maar nu is dat niet genoeg meer. Ik voel me goed, maar lichamelijk gaat het slecht. In één jaar word je toch 15 jaar ouder. Door antihormoontabletten ben ik in de overgang geraakt, ik heb oedeem in mijn arm die nog steeds behandeld moet worden met drainage. Voor de kinderen is het een heel heftig jaar geweest, dat komt af en toe terug als ze iets op tv zien of als ze iets horen over iemand met kanker. Ze hebben toch een zere plek, je hoeft er maar in te prikken en het verdriet is er weer. De periode was heftig, maar ook mooi. Je hebt de chemodip, maar ook de hoogtepunten; als het goed gaat, wil je dat meteen vieren. Je vrienden, je familie vormen een warm nest. Je bent erg met de dood bezig, maar het leven is ook intens.”

Esther Smid

In de rubriek *In de zorg met...* vertellen mensen die in of voor de zorg werken over hun eigen ervaringen als patiënt. Deze keer: schrijfster Esther Smid. Zij schreef een informatief kinderboek (8+) over borstkanker. Dit boek wordt gebruikt in onder meer ziekenhuizen. Behalve medische informatie in eenvoudige taal, bevat het boek vragen en opdrachten. Aan de hand daarvan kunnen kinderen van een moeder met borstkanker opschrijven wat ze meemaken en hoe ze zich daarbij voelen. Ook staan er tips in over hoe ze kunnen omgaan met boosheid, angst en wanhoop.

Esther Smid, *Gewoon Pech. Als je moeder borstkanker heeft*, Uitgeverij SWP, Amsterdam, 14,90 euro.

